

24.5.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi
mira.eklund@tem.fi

TEM/435/00.04.01/2017

Suomen Lääkäriliiton lausunto hallituksen esitysluonnoksesta kilpailulain muuttamiseksi

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Sosiaali- ja terveyssektorin kokonaisuudistuksen takia Lääkäriliiton mielestä on erittäin tärkeää, että toimiva kilpailu turvataan ja sosiaali- ja terveyssektoria koskevat kilpailusäännöt luodaan, jotta pienille toimijoille turvataan mahdollisuudet toimia palveluntuottajina. Lääkäriliitto pitää siis lakimuutoksen tavoitteita kannatettavina.

Lääkäriliiton selvityksen mukaan yksityissektorilla toimii tällä hetkellä n. 7000 lääkäriä joko pää- tai sivutoimisesti tuottaen lääkäripalveluja. Päätoimisia lääkäreitä on 4750. Yksityisillä vastaanotoilla toimii 3300 lääkäriä, joista 55 % on ammatinharjoittajia. Näistä valtaosa toimii jonkin valtakunnallisen ketjun puitteissa joko ammatinharjoittajana tai oman pienen yhtiönä kautta.

Pieniä toimijoiden mahdollisuudet palvelujen tarjoamiseen ovat heikentyneet viime vuosina monista syistä, joista yhtenä esimerkkinä on kalliiden sähköisten resepti- ja potilasarkistojärjestelmien käyttöönotto. Pienten toimijoiden aseman heikentyminen on johtanut siihen, että yrityskauppojen johdosta pienet toimijat ovat katoamassa markkinoilta, mikä johtaa suurien toimijoiden määräävään markkina-asemaan muihin nähden ja Sote-uudistuksen tavoitteiden vesittämiseen.

Tämän vuoksi on ensisijaisen tärkeää luoda mekanismeja, joiden avulla yrityskauppoja on mahdollista seurata ja valvoa tehokkaasti Sote-uudistuksen yhteydessä.

Esityksessä oleva Uusi X a Luku: Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapouden turvaaminen ja sen a § Elinkeino toiminnan haittaamisen kieltoa koskeva pykälä on Lääkäriliiton mielestä erittäin tarpeellinen.

Pykälän kohdilla 2 ja 3 turvataan se, etteivät suuret toimijat voi rajoittaa sopimusehdoin niiden tiloissa vuokralaisina toimivien pienten toimijoiden toimintamahdollisuuksia tai vaikeuttaa niiden pääsemistä verkostoon tai infrastruktuuriinsa, mikä on tärkeää, koska jo nyt sopimuskäytäntö on luisunut siihen, että vuokranantajina toimivat lääkäriasemat pyrkivät monin tavoin kaventamaan ammatinharjoittajien ja pienten yhtiöiden toimintaa. Esimerkkeinä tästä voidaan mainita mm. lääkärin palkkiohinnoitteluun puuttuminen, puutteellisen informaation antaminen ostopalvelusopimusten muutoksesta, vuokran määrittäminen ja potilasrekisterijärjestelmään liittyvät ongelmat toiminnan loppuessa.

Myös b §, joka määrittää seuraamuksista on Lääkäriliiton mielestä kattava.

Lääkäriliitto viittaa vielä Asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annetun lain 15 §:ssä tarkoitettujen suoran valinnan palveluiden tarjoamisen osalta siihen, että pykälässä todettu potilaan mahdollisuus valita ja saada hoitoa valtakunnallisesti suuren palveluntuottajan eri toimipisteissä on potilaan kannalta hyvä asia. Kilpailuoikeudellisesti tämä kuitenkin vääristää kilpailua, koska muilla pienemmillä palveluntuottajilla ja elinkeinonharjoittajilla ei käytännössä ole tätä alueellisen kattavuuden palveluntarjoamismahdollisuutta.

Lääkäriliitto toteaa vielä, että sitten kun Hallituksen esityksessä on mukana uusien pykälien osalta myös perustelut, niin toivomme saavamme niitä vielä kommentoida.

Lopuksi Lääkäriliitto toteaa vielä, että se pitää tärkeänä, että lääkäriammatinharjoittamisen sivutoimisuus on jatkossakin turvattava riippumatta siitä, toimiiko lääkäri työ- tai virkasuhteessa liikelaitoksessa tai Sote-keskuksessa. Suuret palveluntuottajat eivät saa rajata tai estää sivutoimisen palvelujentarjoamisen toimintaedellytyksiä jatkossa, mikä pitää myös ottaa kilpailulainsäädännössä huomioon.

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO RY.

MARJO PARKKILA-HARJU
Marjo Parkkila-Harju
puheenjohtaja

LAURA LINDHOLM
Laura Lindholm
neuvottelujohtaja